

Ook de beschouwing van de profeten zelve is inmiddels bezig eene merkbare wijziging te ondergaan. Want weliswaar konden zij over het algemeen vrij wel den toets der kritiek van de toonaangevende richting der Oud-Testamentische wetenschap doorstaan, maar er waren toch ook ettelijke punten, waarin zij van haar eene beoordeeling ondervonden, die belangrijk afweek van de voorstelling die het Oude Testament zelf ons biedt. Dit geldt in de eerste plaats het profetisch zelfgetuigenis, dat hun woord is het woord van Jahveh, een boodschap door Israels God zelf hun toebetrouwd. Op dat zelfgetuigenis werd de scherpste kritiek geoefend die zich denken laat. Immers, niet alleen werd daarvan de juistheid aangevochten en de Goddelijke oorsprong der profetische prediking geloochend, maar ook werd staande gehouden dat de profeten het niet eens zoo hadden gemeend. Wat ze met hun: „zoo zegt Jahveh” wilden zeggen, was volstrekt niet dat ze hun woord terugleidden tot eene openbaring Gods, maar anders niet dan dat ze krachtig uitdrukking wilden geven aan hun diepgeworteld geloof in de waarheid van hetgeen ze predikten ⁹⁾. Welnu, te dien aanzien mag met dankbaarheid als winst geboekt worden, dat men tegenwoordig het profetisch zelfgetuigenis neemt zooals het zich aandient. Men bestrijdt nu niet meer dat de profeten zich metterdaad gevoelden als de tolken Gods. Daarmee is men er nog wel niet aan toe om ook de juistheid van dit getuigenis te aanvaarden en voor zichzelf het profetisch woord als vrucht van bijzondere Goddelijke openbaring te erkennen; maar veel is toch reeds gewonnen doordien men het niet langer naar eigen opvatting verwringt doch in zijn duidelijk-bedoelden zin laat aan zijne plaats. En als dan langs psychologischen weg naar eene verklaring van het profetisch zelfgetuigenis wordt gezocht, kan dit pogen zeker bij ons waardeering vinden, in zoverre daardoor aan de karakteristieke verschijnselen van het profetisme weer meer recht wordt gedaan ¹⁰⁾. In de tweede plaats vragen hier onze aandacht de profetische voorzeggingen. Volgens Kuenen, wiens autoriteit in deze tot op het eind der vorige eeuw onbeperkte geldigheid had, behoorden de voorzeggingen eigenlijk niet tot het wezen der profetie. Het was den profeten niet te doen om de toekomst te ontsluiten. En waar zij van de